

Jak wyglądają napady padaczki?

W pierwszym z zapowiadanych lutowych wpisów edukacyjnych chciałam porozmawiać z Wami o tym, jak wyglądają napady padaczki.



Padaczka

Zacznijmy od tego, czym jest padaczka. **Padaczka**, zwana epilepsją, to choroba układu nerwowego dotycząca od 0.5% do 1% populacji i jest najczęstszą chorobą neurologiczną wieku dziecięcego niezależną od płci. Trzeba pamiętać, że padaczka może ujawnić się w każdym wieku, a u kilku procent zdrowych ludzi może wystąpić pojedynczy napad padaczkowy w życiu.

Napad padaczkowy jest to stan przejściowy, w którym dochodzi do zaburzeń czynności mózgu związanych z nieprawidłowymi i nadmiernymi wyładowaniami elektrycznymi w komórkach nerwowych.

Przyczyny

powstanie padaczki bywają mogą być różne, najczęściej to:

- niedojrzałość układu nerwowego (np. u wcześniaków)
- nieprawidłowy rozwój układu nerwowego u dzieci urodzonych z chorobami genetycznymi i wadami wrodzonymi
- niedotlenienie okołoporodowe
- mózgowo porażenie dziecięce
- czynniki hormonalne (np. w okresie dojrzewania płciowego)
- urazy głowy
- udary mózgu
- nowotwory ośrodkowego układu nerwowego (np. guz mózgu)
- nadużywanie alkoholu

Napady toniczno-kloniczne

Kiedy słyszymy o napadzie padaczkowym, pewnie większość osób niezajmujących się zawodowo medycyną przed oczyma widzi obraz człowieka, który nagle traci przytomność, a jeśli stoi to towarzyszy temu upadek, a czasami krzyk. Wskutek silnego skurczu mięśni ciało odgina się ku tyłowi i wypręża, dochodzi do tzw. szczękocisku (szczęki silnie się ze sobą zwierają), gałki oczne zwracają się ku górze, skóra przybiera białą lub sinawą barwę wskutek zatrzymania oddechu (tzw. bezdech). Po około pół minuty rozpoczyna się druga faza napadu, kiedy to następują szybkie naprzemienne skurcze i rozkurcze mięśni, zwane drgawkami. Wraca oddech, z ust wydobywa się pienista wydzielina, czasami podbarwiona krwią, jeśli został przygryziony język. Wówczas może dojść do mimowolnego oddania moczu i stolca. Drgawki trwają zwykle około kilka (1-3) minut, a po nich chory może zapaść w głęboki, kilkugodzinny sen albo może pojawić się stan pobudzenia i niepokoju. Po napadzie

padaczkowym chory zwykle nie pamięta, co się stało, choć może odczuwać ból mięśni, zmęczenie i ból głowy. Opisany wyżej przykład to tzw. napad toniczno-klonicznego (podaję nazwę dla dociekliwych ;)).

Napady miokloniczne

Występują też napady miokloniczne polegające na krótkich mimowolnych skurczach jednego lub kilku mięśni, najczęściej kończyn górnych i barków, rzadziej kończyn dolnych, bez utraty świadomości. *Uwaga: padaczką miokloniczną nie są „zrywy” mięśni na granicy czuwania i snu, które zdarzają się wielu osobom przy zasypianiu! Czkawka, również nie jest napadem padaczkowym!*

Występują również napady ruchowe polegające na zwrocie gałek ocznych w jedną stronę czy na nagłym drżeniu ręki, a jego efektem mogą być przemijające po pewnym czasie (do około kilku-kilkunastu godzin) niedowład. Mogą pojawić się skurcze mięśni twarzy, warg, języka, ust, krtani, czasem występuje przeczulica, czyli zbyt duża wrażliwość skóry na bodźce np. dotyk. Dziecko ma wykrzywioną połowę twarzy, z ust wycieka mu ślina, krztusi się, mowa jest utrudniona (dlatego wożę ze sobą w wózku elektryczny ssak, żeby w razie takiego napadu odessać ślinę i ułatwić oddychanie. i nie, nie jestem paranoiczna, po prostu już kilka razy miałam takie sytuacje krztuszenia się Emmusi na ulicy w czasie spaceru...).

Przez pewien okres czasu obserwowałam u Emmusi także napady w postaci ostrego zęza i powiem Wam, że pomimo tego, że w czasie ich trwania nie występowało bezpośrednie zagrożenie jej życia, to taki nienaturalny zwrot gałek ocznych, kiedy widziałam same białka (brrr), był dla mnie strasznym doświadczeniem. Miałam wówczas wrażenie, że jakiś “obcy” zawładnął ciałem mojej córki. Wynikało to prawdopodobnie z tego, że do wszelkiego rodzaju “spektakularnych” napadów w postaci wyprężeń, szczękocisku, bezdechów, krzyków, drgawek byłam już przyzwyczajona...

Napady atoniczne

Napady atoniczne związane są ze zjawiskiem odwrotnym niż napady toniczne, czyli z nagłą utratą napięcia mięśniowego i dotyczą najczęściej mięśni kończyn górnych i dolnych. Są bardzo niebezpieczne, bo często prowadzą do gwałtownych i groźnych upadków. Znałam kiedyś takiego nastolatka chorego na padaczkę, który chodził zawsze w kasku rowerowym, żeby ochronić głowę w czasie upadku spowodowanego napadem padaczki.

Napady nieświadomości

Inną formą napadów padaczkowych są napady niedrgawkowe. Przykładem mogą być napady nieświadomości, kiedy osoba nie upada, ale wzrok ma nieruchomy, nie reaguje na kierowane do niego słowa, jest „nieobecny”, a po kilku lub kilkunastu sekundach wraca do wykonywanej poprzednio czynności. Chciałam zwrócić Waszą uwagę na tego typu napady, które często mogą być niezauważone albo zignorowane. Spotkałam kiedyś takie dziecko w szpitalu i rodzice byli załamani, że wcześniej nie zgłosili się do neurologa. Jak mówili, “od małego” widzieli, że to dziecko ma takie “zawieszenia”, ale nic więcej mu się nie działo, więc nikomu tego nie zgłaszali i myśleli, że “ono tak po prostu ma”. Z czasem okazało się, że dziecko jest opóźnione w rozwoju i przyczyną może być nieleczona padaczka ujawniająca się jako napady nieświadomości... Podkreślam, nie chcę nikogo straszyć takimi historiami, a jedynie uwrażliwić.

Automatyzmy

Występują także napady częściowe złożone, kiedy to człowiek nie nawiązuje kontaktu przez około 2-3 minuty, zwykle ma otwarte oczy i towarzyszą temu tzw. automatyzmy, czyli czynności wykonywane automatycznie (np. mlaskanie, przełykanie śliny, poruszanie ustami, niemożność artykułowania dźwięków, skubanie ubrania, składanie rąk, rozbieranie się, mycie się, chodzenie w kółko, zapinanie i rozpinanie ubrania, nawijanie włosów na palec). Emmusia ma takie automatyzmy najczęściej w nocy, a poprzedza je straszny krzyk i płacz.

Napady czuciowe i zmysłowe

Napady czuciowe polegają na doświadczaniu różnych zaburzeń ze strony narządów zmysłów z zachowaniem świadomości. Mogą one objawiać się uczuciem drętwienia, mrowienia, silnego gorąca lub zimna, czasem bólu. Napady czuciowe w postaci wzrokowej to np. widoczne iskry, błyski albo przedmioty widziane wydają się nienaturalnej wielkości, mają inny kształt niż w rzeczywistości; w postaci słuchowej to np. gwizdy, szumy, brzęczenia, głosy są zbyt ciche, zbyt głośne lub zniekształcone, słyszana jest muzyka, rozmowy; w postaci smakowej i węchowej to odczuwanie nieprzyjemnych smaków i zapachów. W czasie napadów czuciowych lub zmysłowych osoba ma poczucie nierealności doznawanych przez niego wrażeń i to właśnie różni je od omamów.

Napady psychiczne (emocjonalne)

Napady psychiczne (emocjonalne) związane są z dość nietypowymi doznaniem, takimi jak uczucie przebywania poza własnym ciałem czy odbieranie zniekształconych obrazów istniejących w otoczeniu przedmiotów (np. wrażenie, że coś jest zdecydowanie mniejsze niż w rzeczywistości).

Napady wegetatywne

Napady wegetatywne objawiają się uczuciem ucisku w klatce piersiowej lub wstępującego od nadbrzusza do gardła, wzmożoną potliwością, zaczerwienieniem lub blednięciem, sinicą (pamiętam, gdy pierwszy raz był taki napad, to o mało nie umarłam z przerażenia widząc sine paznokcie u Emmusi, która wydawało mi się, że spokojnie śpi...), przyspieszeniem czynności serca, ze zwiększonym wydzielaniem śliny.

Napady śmiechu

Epilepsja żelastyczna jest rzadką postacią padaczki, która powoduje niecodzienne, niespotykane objawy, szczególnie wybuchy niekontrolowanej aktywności lub zachowania, takie jak śmiech. Moja Córeczka w swoim dobrostanie nigdy się nie śmieje i nie wydaje z siebie żadnych dźwięków. Zatem kiedy zdarza

się, że wybuchnie głośnym radosnym śmiechem (także w nocy) to wiem, że są to napady padaczki. I chociaż z jednej strony widok śmiejącego się dziecka cieszy, to my zdajemy sobie sprawę, że to jest on u Emmusi wyrazem zaburzeń neurologicznych, a nie wyrażeniem radości. Napady śmiechu nie są wcale rzadkością, wiele chorych dzieci m.in. z mózgowym porażeniem dziecięcym miewa takie padaczkowe napady śmiechu.

Stan padaczkowy

Na koniec chciałam jeszcze opisać **stan padaczkowy**, który niestety znam zbyt dobrze, bo obecnie prawie każdy drgawkowy napad padaczki u Emmusi przechodzi w śmiertelnie niebezpieczny stan napadowy. Przez stan napadowy rozumie się napad padaczkowy trwający dłużej niż 30 minut lub kilka następujących po sobie napadów, pomiędzy którymi osoba nie odzyskuje świadomości. Warto pamiętać, że przy każdym rodzaju napadów może dojść do wystąpienia stanu padaczkowego. Stan padaczkowy prowadzi do poważnych zaburzeń oddechowo-kръżeniowych i w konsekwencji do niedotlenienia mózgu. Śmiertelność w stanie padaczkowym wynosi aż 80%, każdy więc stan padaczkowy jest stanem zagrożenia życia. Każdy pacjent powinien być hospitalizowany w warunkach Oddziału Intensywnej Opieki Medycznej. My mamy na szczęście opiekę hospicjum domowego dla dzieci i w przypadku stanu padaczkowego u Emmusi nie musimy jechać do szpitala (jestem za to bardzo wdzięczna!), bo w warunkach domowych możemy stosować terapię farmakologiczną z OIOM-u.

Podsumowanie

Mam nadzieję, że doczytaliście ten artykuł do końca i nie wystraszyłam Was za bardzo ☐ Padaczka to poważna choroba, ale warto pamiętać, że można z nią żyć (to temat na inny wpis). Sama znam wiele osób chorujących na padaczkę, ale posiadających rodziny i pracujących zawodowo.

Tym artykułem chciałam trochę obalić powszechnie chyba panujące przekonanie, że napad padaczki to “drgawki i piana z

ust”. A jak przekonaliście się czytając powyższy materiał, to wiele innych, nietypowych objawów.

Już teraz zapraszam na kolejny wpis – co robić, gdy jesteście świadkami napadu padaczki – link [tutaj](#). Na koniec dodam, że wszelkiego rodzaju niepokojące zachowania u swojego dziecka najlepiej nagrać i pokazać lekarzowi.

Zatem jakie macie wrażenia po przeczytaniu tego artykułu? Coś was zaskoczyło? Piszcie w komentarzach ☐

Pozdrawiam serdecznie,

Mariola ☐

P.S. Więcej wpisów z serii “Życie z letalną chorobą dziecka” znajdziecie [tutaj](#) .

- **Uważasz, że ten artykuł jest ważny? To podaj go dalej!**
- **Będzie mi bardzo miło, jeśli podzielisz się swoją opinią w formie komentarza ☐**
- **Obserwuj mnie na Facebooku [LamaridaBlog FB](#)**
- **Śledź mnie na Instagramie [lamarida_pl Instagram](#)**
- **Dziękuję i pozdrawiam! ☐**

Literatura:

<https://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/uklad-nerwowy/napady-padaczkowe-rodzaje-aa-3syT-Pkpy-5ecP.html>

https://www.doz.pl/czytelnia/a211-Padaczka__przyczyny_objawy_leczenie._Jak_wyglada_napad_padaczkowy

<https://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/uklad-nerwowy/padaczka-epilepsja-przyczyny-objawy-leczenie-aa-8qdm-Zqs1-5Ptt.html#padaczka-epilepsja-przyczyny>

<https://zdrowie.wprost.pl/medycyna/choroby/10287968/co-powoduje-niekontrolowane-napady-smiechu-w-epilepsji.html>